

GHIDUL SOLICITANTULUI

pentru MĂSURA 5/6A – DEZVOLTAREA SERVICIILOR ȘI ACTIVITĂȚILOR PRODUCTIVE DIN TERITORIU

Aria de aplicabilitate - zona G.A.L. BUCOVINA DE MUNTE

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

Ghidul Solicitantului G.A.L. "Bucovina de Munte"- Măsura 5/6A - versiunea 01

Informațiile din Ghidul Solicitantului nu pot fi utilizate în scopuri comerciale. Distribuirea acestui Ghid al Solicitantului se va realiza în mod gratuit și doar cu acordul GAL "Bucovina de Munte". Toate drepturile rezervate GAL "Bucovina de Munte"

CUPRINS

CUPRINS	2
INFORMAȚII GENERALE	3
CAPITOLUL 1. DEFINIȚII, ABREVIERI ȘI LEGISLAȚIE	4
1.1 DICȚIONAR	4
1.2 ABREVIERI:.....	5
1.3 LEGISLAȚIE EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ APLICABILĂ.....	6
CAPITOLUL 2. PREVEDERI GENERALE	11
2.1 CONTRIBUȚIA MĂSURII DIN SDL LA DOMENIILE DE INTERVENȚIE	11
2.2 OBIECTIVELE GENERALE ȘI SPECIFICE ALE MĂSURII	11
2.3 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE.....	13
2.4 CONDIȚII MINIME OBLIGATORII/ DE ELIGIBILITATE PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI.....	16
2.5 TIPURI DE INVESTIȚII ȘI CHELTUIELI ELIGIBILE	16
2.6 TIPURI DE OPERAȚIUNI ȘI CHELTUIELI NEELIGIBILE	21
2.7 VALOAREA MAXIMĂ A FONDURILOR NERAMBURSABILE (INTENSITATEA SPRIJINULUI)	22
2.8 PRINCIPIILE ȘI CRITERIILE DE SELECȚIE ALE PROIECTULUI	23
2.9 ARIA DE APLICABILITATE A MĂSURII.....	26
CAPITOLUL 3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE	27
CAPITOLUL 4 CONTRACTAREA FONDURILOR.....	40
4.1 PREVEDERI COMUNE	40
CAPITOLUL 5 IMPLEMENTAREA CONTRACTELOR/DECIZIILOR DE FINANȚARE	42
5.1 DERULAREA CONTRACTELOR DE SERVICII	42
5.1.1 Verificare pe teren a activităților aferente proiectelor de servicii.....	42
5.1.2 Verificarea raportului de activitate (intermediar sau final)	44
5.2 ACHIZIȚIILE	46
5.3 PLATA	47
5.4 MONITORIZAREA PROIECTULUI.....	48
CAPITOLUL 6 INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE	49
6.1 DOCUMENTE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE	49
6.1.1 Documente necesare întocmirii cererii de finanțare – la DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE	49
6.1.2 Documente necesare întocmirii cererii de finanțare – la CONTRACTARE.....	53
6.2. Lista anexelor la ghidul solicitantului disponibile pe site-ul www.bucovinademunte.ro	54

INFORMAȚII GENERALE

*Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai **Măsurii M5/6A – „Dezvoltarea serviciilor și activităților productive din teritoriu”** elaborat de Asociația Grup de Acțiune Locală „Bucovina de Munte”, în cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală 2014-2020, și constituie un suport informativ pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice.*

ATENȚIE! Informațiile din fișele măsurilor din SDL 2014 – 2020 aprobată de către DGDR AM PNDR și cele din Regulamentul (UE) Nr. 1303/2013 și Regulamentul (UE) Nr. 1305/2013 prevalează asupra oricăror informații din prezentul document.

Ghidul solicitantului este aprobat de către Consiliul Director a G.A.L. „Bucovina de Munte”!

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile care trebuie prezentate, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor necesare.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza modificărilor legislative naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată urmând a fi publicată pe pagina de internet www.bucovinademunte.ro.

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de GAL, MADR și AFIR, disponibile la sediul GAL „Bucovina de Munte”, sediile Direcțiilor Agricole județene și sediile AFIR din fiecare județ și din regiunile de dezvoltare ale României, precum și pe paginile de internet www.bucovinademunte.ro , www.afir.info , www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta direct la sediul nostru, prin telefon, prin email sau prin pagina de internet – vezi datele e contact de la finalul Ghidului solicitantului.

ATENȚIE! Prevederile prezentului ghid se completează cu reglementările cuprinse în Manualul de procedură pentru selecție, achiziții și plăți.

CAPITOLUL 1. DEFINIȚII, ABREVIERI ȘI LEGISLAȚIE

1.1 DICȚIONAR

Abordare „bottom up” (de jos în sus) - Participarea activă a populației locale în procesul de planificare, luare a deciziilor și implementare a strategiilor necesare dezvoltării zonei;

An de execuție - Perioadă de 12 luni calculată începând cu data semnării contractului de finanțare în primul an sau actelor adiționale în anii următori.

Beneficiar – persoană juridică / ONG care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cerere de Finanțare – solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează pentru aprobarea contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Cofinanțare publică – fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Decizie de finanțare – document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR și beneficiarul fondurilor nerambursabile;

Derulare proiect - totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Dosarul cererii de finanțare – cererea de finanțare împreună cu documentele anexate.

Eligibilitate – îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația ce însoțește cererea de finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;

Fișa măsurii – document ce descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipurile de investiție, categoriile de beneficiari eligibili și tipul sprijinului;

Fonduri nerambursabile – fonduri acordate unei persoane juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a submăsurii și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;

Implementare proiect – totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea contractului/deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată;

Modernizare – cuprinde lucrările de construcții-montaj și instalații privind reabilitarea infrastructurii și/sau consolidarea construcțiilor, reutilizarea/dotarea, extinderea (dacă este cazul) aparținând tipurilor de investiții derulate prin măsură, care se realizează pe amplasamentele existente, fără modificarea destinației / funcționalității inițiale.

Măsura - definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile);

Proiect generator de venit - orice operațiune care implică o investiție într-o infrastructură a cărei utilizare este supusă unor redevențe suportate direct de utilizatori sau orice operațiune care implică vânzarea sau închirierea unui teren sau a unui imobil sau orice altă furnizare de servicii contra unei plăți.

Reprezentantul legal – persoana desemnată să reprezinte solicitantul în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare.

Renovare – toate acele intervenții care sporesc gradul de îmbunătățire al finisajelor și al accesoriilor tehnice (vopsitorii, zugrăveli, schimbarea instalațiilor interioare și exterioare din incintă, etc.) precum și lucrări de recompartimentare, modificări ce duc la sporirea confortului (iluminat, echipare electrică, termică, securitate, etc.) și al siguranței în exploatare (căi de acces și de circulație, sisteme de protecție la foc, etc.) în general, intervenții ce conduc la un mod mai funcțional și mai economic de folosire a unei construcții, fără posibilitatea de schimbare volumetrică și planimetrică sau modificarea destinației inițiale.

Solicitant – persoană juridică / ONG, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Valoare eligibilă a proiectului – suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și / sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;

1.2 ABREVIERI:

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;

CRFIR – Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivelul regiunilor de dezvoltare ale României a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);

GAL – (Grup de Acțiune Locală) parteneriate public-private alcătuite din reprezentanți ai sectoarelor public, privat și societatea civilă;

OJFIR – Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.

LEADER – Măsură din cadrul PNDR ce are ca obiectiv dezvoltarea comunităților rurale ca urmare a implementării strategiilor elaborate de către GAL. Provine din limba franceză „Liaisons Entre Actions de Developpement de l’Economie Rurale” – „Legături între Acțiuni pentru Dezvoltarea Economiei Rurale”;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene.

SDL – Strategia de Dezvoltare Locală;

1.3 LEGISLAȚIE EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ APLICABILĂ

Legislație europeană

- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78,

(CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

- Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare; Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare.

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislație națională

- **Legea nr. 15/1990** privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 31/1990** privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 82/ 1991** a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr.160/1998** pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar;
- **Legea nr. 36/1991** privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 227/ 2015** privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 207/2015** privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 346/ 2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 359/2004** privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare
- **Legea nr.566/2004** a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr.1/2005** privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr.85/2006** privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.182/2016;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2008** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, aprobată prin Legea 190/2009, cu modificările și completările ulterioare.

- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011** pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr.49/2015** privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.56/2016;
- **Ordonanța Guvernului nr. 27/2002** privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 907/2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;
- **Hotărârea Guvernului nr. 218/2015** privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015** privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordin ANSVSA nr.17/2008** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medicală veterinară.
- **Ordinul MEF nr. 858/ 2008** privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul MEF nr. 3512/ 2008** privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul ANSVSA nr. 16/ 2010** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în

depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordinul MADR nr. 22/ 2011** privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul MFP nr. 65/ 2015** privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul MADR nr.1731/2015** privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul MADR nr. 2243/2015** privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;
- **Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020**, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2015) 3508 / 26.05.2015, cu modificările ulterioare;
- **Ordinul MEF nr. 2371/ 2007** pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- **Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015** privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole.

CAPITOLUL 2. PREVEDERI GENERALE

Abordarea LEADER urmărește aceleași obiective generale și specifice ale Politicii Agricole Comune ale U.E. și ale PNDR și presupune dezvoltarea comunităților locale într-o manieră specifică, adaptată nevoilor și priorităților acestora. Valoarea adăugată a abordării LEADER derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicii existente la nivelul comunităților locale, reflectate în acțiuni specifice acestor nevoi.

Pentru teritoriul GAL, abordarea LEADER este importantă deoarece creează premisele unei dezvoltări durabile, bazate pe nevoi/ oportunități concrete de la nivel local, cu soluții care să funcționeze în acest context. Din acest motiv, un parteneriat între actorii relevanți de la nivel local, care să prioritizeze în mod pertinent nevoile de dezvoltare, este cea mai bună soluție de dezvoltare, iar LEADER oferă tocmai acest tip de abordare prin planificare și implementare coerentă.

O prioritate importantă pentru dezvoltarea teritoriului GAL "Bucovina de Munte" este „P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale” deoarece SDL urmărește creșterea bunăstării și calității vieții rezidenților, atât din punct de vedere social, dar și economic, prin dezvoltarea industriei prelucrătoare, creșterea calității serviciilor și creșterea numărului de locuri de muncă, astfel **M5/6A – Dezvoltarea serviciilor și activităților productive din teritoriu**, contribuie la ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei rurale, la creșterea veniturilor populației rurale și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei.

2.1 CONTRIBUȚIA MĂSURII DIN SDL LA DOMENIILE DE INTERVENȚIE

Măsura are ca scop combaterea excluziunii sociale de pe teritoriul GAL Bucovina de Munte, și contribuie la **Domeniul de Intervenție 6A prevăzut la art. 5, din Reg. (UE) 1305/2013, „Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă”**.

2.2 OBIECTIVELE GENERALE ȘI SPECIFICE ALE MĂSURII

Obiectivul de dezvoltare rurală la care măsura contribuie este: „**Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă**” din Reg. (UE) nr. 1305/ 2013, art. 4, prin stimularea mediului de afaceri din teritoriul GAL prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată, fie pentru cei care modernizează și/sau dezvoltă întreprinderi existente.

Obiectivele specifice ale măsurii sunt:

- Creșterea numărului de investiții în activitățile de producție și servicii de la nivelul micro-regiunii;
- Creșterea competitivității IMM-urilor din domeniul producției și serviciilor non agricole;
- Creșterea numărului de IMM-uri care utilizează tehnologie și echipamente TIC de ultimă generație;
- Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local, precum și marketingul acestora.

Măsura contribuie la **prioritatea nr. 6 prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”** și corespunde **obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) 1305/2013 „Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor”, mai exact alin. 1, litera (b).**

Măsura contribuie la **obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013**: Inovare, Mediu și Climă.

-Inovare: Prin interpretarea oferită termenului de „inovare” de către PNDR 2014-2020, termenul se referă la ceva ce nu a mai fost făcut în teritoriul de intervenție. În acest caz, unele proiecte finanțate prin această măsură vor fi inovative, fie că este vorba de utilizarea unor materiale și tehnologii noi, echipamente inovative pe teritoriu, primele implementări ale unor posibilități de agrement sau proiecte care să contribuie la valorificarea patrimoniului. Această măsură este astfel aliniată obiectivului transversal.

-Mediu și climă: Măsura contribuie în 2 moduri obiectivului transversal mediu și climă:

1. În primul rând, fiecare investiție trebuie să îndeplinească anumite criterii în ceea ce privește protecția mediului înconjurător: se vor finanța cu prioritate proiecte care respectă un set de reguli minime de protecția mediului și, mai mult, se vor încuraja proiecte care acordă o importanță cât mai mare componentei de mediu, prin criteriile de selecție;
2. În al doilea rând, una din problemele cu care se confruntă orice activitate economică este consumul mare de energie din surse convenționale. Astfel, o serie de proiecte ce se vor finanța vor asigura o contribuție directă la acest obiectiv transversal, prin: înlocuirea surselor de energie convențională cu cele regenerabile, verzi, reducerea emisiilor de carbon, creșterea eficienței utilizării energiei, instalare de sisteme de iluminat economice și alimentate din surse regenerabile, asigurarea gestionării deșeurilor printr-o infrastructură corespunzătoare etc. Astfel, se va asigura o contribuție directă la acest obiectiv transversal.

2.3 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE

Beneficiari direcți :

- ✓ **Entități private constituite conform legislației în vigoare;**

Beneficiari indirecti:

- ✓ **Populația locală;**
- ✓ **Autorități publice din teritoriu;**

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această sub-măsură sunt:

- ☒ **Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente și nou-înființate (start-ups) din spațiul GAL Bucovina de Munte;**

O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali consecutivi.

Atenție! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Atenție! Microîntreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-ups) trebuie să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în spațiul rural, punctul/punctele de lucru pentru activitățile aferente investiției finanțate prin proiect, trebuie să fie amplasate în spațiul rural. În cazul în care activitatea propusă prin proiect se desfășoară la sediul social, acesta trebuie să fie în mediul rural.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul măsurii 5 „Dezvoltarea serviciilor și activităților productive din teritoriu”, în funcție de forma de organizare sunt:

- ✓ Persoana fizică autorizată (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Întreprinderi individuale (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Întreprinderi familiale (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Societate în nume colectiv – SNC (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);

- ✓ Societate în comandită simplă – SCS (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ Societate pe acțiuni – SA (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ Societate în comandită pe acțiuni – SCA (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ Societate cu răspundere limitată¹ – SRL (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ Societate comercială cu capital privat (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ Societate agricolă (înființată în baza Legii nr. 36/1991) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Societate cooperativă agricolă de gradul 1 și societăți cooperative meșteșugărești și de consum de gradul 1 (înființate în baza Legii nr. 1/ 2005), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea de activități neagricole;
- ✓ Cooperativă agricolă de grad 1 (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) de exploatare și gestionare a terenurilor agricole și a efectivelor de animale.

Atenție! În cadrul măsurii 5, solicitantul trebuie să aibă **capital 100% privat**.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- ☒ Micro-întreprindere – maximum 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei.
- ☒ Întreprindere mică – între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza *Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și a Calculului*

¹ În categoria SRL-uri este inclusă și microîntreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("societate cu răspundere limitată - debutant" sau "S.R.L. - D."). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilități pentru microîntreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea sprijinului nerambursabil prin M5/6A pentru această categorie de solicitanți se va face cu respectarea criteriilor privind încadrarea în ajutorul de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum și în legislația națională în vigoare, respectiv încadrarea în plafonul maxim 200.000 Euro pe care o întreprindere unică îi poate primi pe o perioadă de 3 ani.

pentru întreprinderile partenere sau legate, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare. Dacă exista neconcordanțe între verificările realizate prin intermediul ONRC, Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și calculul pentru întreprinderile partenere sau legate, se vor solicita informații suplimentare pentru corectarea acestora.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.4¹ din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 4² din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 4³ iar întreprinderile legate la art. 4⁴ din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4⁵ al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în *Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii* și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.¹

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

☒ să fie persoană juridică română;

¹ A se vedea: art. 6 alin. (3) din legea 346/2004: În cazul unei întreprinderi nou-înființate, ale cărei situații financiare nu au fost aprobate, în condițiile legii, datele cu privire la numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală netă și activele totale se determină în cursul exercițiului financiar și se declară pe propria răspundere de către reprezentantul/reprezentanții întreprinderii în cauză

- ☑ să aibă capital 100% privat
- ☑ să acționeze în nume propriu;
- ☑ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului

2.4 CONDIȚII MINIME OBLIGATORII/ DE ELIGIBILITATE PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Solicitantul să se încadreze în categoria **beneficiarilor eligibili**;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul GAL Bucovina de Munte;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției (extras de cont și sau contract de credit);
- Viabilitatea economică a investiției trebuie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1 PNDR;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală și/sau județeană;

Tipuri de servicii/acțiuni sprijinite

Un proiect poate conține cheltuieli eligibile, dar și neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea acelor cheltuieli eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate integral de către beneficiarul proiectului.

2.5 TIPURI DE INVESTIȚII ȘI CHELTUIELI ELIGIBILE

Operațiunile și cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, *privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole"*, cu modificările și completările ulterioare.

Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul măsurii 5, **Anexa 7 la Ghidul solicitantului** și dispozițiilor privind eligibilitatea cheltuielilor prevăzute la cap. 8.1 din PNDR.

Anexa 8 la Ghidul solicitantului conține lista codurilor CAEN aferente activităților pentru care sunt permise doar cheltuieli de dotare.

Exemple de tipuri de investiții și cheltuieli eligibile:

- Investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole:
 - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinarie, articole de hârtie și carton;
 - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
 - activități de prelucrare a produselor lemnoase;
 - industrie metalurgică, fabricare de construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
 - fabricare produse electrice, electronice;
- Investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole – olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânăii, lemnului, pielii, etc);
- Investiții legate de furnizarea de servicii:
 - servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
 - servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
 - servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
 - activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
 - servicii tehnice, administrative, etc.
- Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.
- Crearea de mici magazine de desfacere a produselor obținute din activități non-agricole;
- Furnizarea de servicii necesare spațiului rural, exclusiv cele din domeniul agricultură;

Costuri eligibile specifice (precizate în fișa măsurii 5):

- a) construcția, extinderea și/sau modernizarea sau renovarea de bunuri imobile;
- b) achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi;

- c) costurile generale ocazionate de cheltuielile menționate mai sus, precum și onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, inclusiv studii de fezabilitate;
- d) următoarele investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpăra bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305-/2013;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

Cheltuielile de **consultanță și pentru managementul proiectului** sunt eligibile dacă respectă condițiile a)-e) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului.

Prin excepție, **cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului** cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condițiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum **10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții montaj** și în limita a **5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții**, altele decât cele referitoare la construcții-montaj.

Atenție! Costurile eligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1 PNDR 2014.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

a) sunt realizate efectiv **după data semnării contractului de finanțare** și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;

b) sunt efectuate **pentru realizarea investiției** cu respectarea rezonabilității costurilor (încadrarea în prețurile stabilite în *Baza de date Prețuri de referință a AFIR*, iar în cazul în care nu se identifică în această bază de date, prezentarea ofertelor corespunzătoare tipului de achiziție realizată: o ofertă pentru prețuri sub 15.000 euro și două oferte pentru prețuri peste 15.000 euro);

c) sunt efectuate cu **respectarea prevederilor contractului de finanțare** semnat cu AFIR;

d) sunt **înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative**, în condițiile legii.

Cheltuieli eligibile cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanță umană;
- Autospecială pentru salubritate;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorcă autocisternă sau una din ele separat)
- Mașină de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanjă;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- mijlocul de transport să fie încadrat în categoria N1 sau N2¹ cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces în cabina;

¹ Conform prevederilor Ordinului nr.1275/2009 pentru modificarea și completarea Reglementărilor privind omologarea individuală, eliberarea cărții de identitate și certificarea autenticității vehiculelor rutiere - RNTR 7

- să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare
- în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atestă ca autovehiculul este dotat conform Hotărârii Consiliului Național 2016; RAR va face mențiunea "echipare specifică intervenției medicină veterinară"
- în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.
- mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu excepția celor propuse prin proiect.

Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate și să deservească exclusiv activitățile propuse prin proiect. Nu se accepta mijloace de transport de tip tractor/cap tractor cu remorca/semiremorca (capul tractor poate fi folosit și pentru alte tipuri de activități).

Se va aduce **obligatoriu omologarea RAR** la ultima tranșă de plată.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurii 5, inclusiv prin schemele de ajutor, **trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului** și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În caz de nerespectare a durabilității investiției, contribuția publică alocată prin M5/6A se recuperează în condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, termen valabil și pentru recuperarea contribuției publice aferente oricăror cheltuieli/activități neeligibile din cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

În condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuția prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

2.6 TIPURI DE OPERAȚIUNI ȘI CHELTUIELI NEELIGIBILE

Nu se pot finanța investițiile care se încadrează în următoarele categorii de cheltuieli:

- prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- procesarea și comercializarea produselor prevazute în Anexa I din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: a. dobânzi debitoare;
 - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
 - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
 - d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
 - e. cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15-PNDR.

Cheltuieli neeligibile specifice:

Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc), contribuția în natură; costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente; costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

Finalizarea proiectului FEADR presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție suportată prin cheltuieli eligibile cât și partea de investiție realizată prin cheltuieli neeligibile.

2.7 VALOAREA MAXIMĂ A FONDURILOR NERAMBURSABILE (INTENSITATEA SPRIJINULUI)

Cheltuiala publică totală pentru Măsura M5/6A – Dezvoltarea serviciilor și activităților productive din teritoriu este de **100.000 €**.

Valoarea eligibilă minimă pentru un proiect pe această măsură trebuie să fie **5.000€**.

Valoarea maximă a finanțării nerambursabile solicitate pentru un proiect este de **50.000 €**.

Intensitatea sprijinului va fi după cum urmează: **90% din totalul cheltuielilor eligibile**.

Tipul sprijinului

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

- Sprijinul se acordă cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.407/2013;
- Se acordă în baza Ordinului MADR nr. 1731/2015;
- nu va depăși 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive, cu excepția întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.

Aceste ajutoare *de minimis* nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

Serviciile integrate, în care transportul propriu-zis reprezintă doar un element, cum ar fi serviciile de mutare, serviciile poștale sau de curierat ori colectarea deșeurilor sau serviciile de prelucrare, nu ar trebui considerate servicii de transport.

Sprijinul public va reprezenta 90% din totalul cheltuielilor eligibile. Valoarea cheltuielilor eligibile nerambursabile (corespunzătoare procentului de 90%) va fi de maxim **50.000 euro, cu respectarea condițiilor ajutorului de minimis**.

Potrivit art. 9 (1) litera c) din OMADR 1731/2015 cu modificările și completările ulterioare, data acordării ajutorului de minimis se consideră data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

2.8 PRINCIPIILE ȘI CRITERIILE DE SELECȚIE ALE PROIECTULUI

Selecția proiectelor se va efectua utilizându-se o evaluare pentru cele 7 criterii: **Relevanță, Integrare, Eficiență, Sustenabilitate, Inovare, Mediu și climă, Locuri de muncă:**

a) Relevanță: se referă la modul în care realizarea acestui proiect rezolvă o problemă identificată ca fiind relevantă la nivel local. Relevanța proiectului evaluat va fi raportată la analiza diagnostic și analiza SWOT a SDL și va putea fi susținută cu alte date similare colectate din teritoriu. Prin implementarea proiectului se valorifică direct resursele locale neagricole și proiectul propus este relevant pentru mediul economic local, respectiv se vor promova cu prioritate proiectele care valorifică tradițiile locale.

b) Integrare: acest criteriu evaluează modul în care proiectele finanțate prin această măsură contribuie la atingerea obiectivului măsurii și a obiectivelor SDL. Se va evalua modul în care proiectul va contribui la acestea: cât anume contribuie direct la indicatorii SDL, cum anume contribuie la obiectivul specific al măsurii/scopul acesteia. Acest criteriu este solicitat tocmai pentru a se asigura contribuția fiecărui proiect la prioritățile de dezvoltare a teritoriului identificate prin SDL. Astfel, se va asigura o dezvoltare integrată și simultană a domeniilor de activitate;

c) Eficiență: criteriul eficiență se referă la modul în care proiectul va fi implementat: respectarea rezonabilității cheltuielilor, metodologia de implementare/monitorizare a proiectului și activităților acestuia. Vor fi favorizate proiectele care au stabilită o metodologie clară de monitorizare a grupului țintă și de evaluare a impactului proiectului.

d) Sustenabilitate: criteriul sustenabilitate se referă la potențialul de continuare a activității după finalizarea proiectului. Deoarece proiectele sunt generatoare de venit, se va analiza maniera în care solicitantul finanțării va asigura continuitatea proiectului pe baza sustenabilității operaționale și financiare, realizarea unor investiții care vor necesita costuri cât mai mici de mentenanță și administrare.

e) Inovare: Îndeplinirea acestui criteriu este dată de caracterul inovativ al soluțiilor propuse. În evaluarea criteriului vor fi luate în considerare toate aspectele proiectului, de la tehnici de construcție/materiale utilizate, la metode de prezentare a informației, soluții tehnologice implementate etc. Termenul „inovare” va fi utilizat în accepțiunea enunțată în PNDR 2014-2020, respectiv „Inovarea se poate concretiza la nivel local în tipuri de proiecte de servicii, produse, tehnologii, activități economice, forme de organizare, proiecte demonstrative cu caracter experimental, cu rezultate ce pot fi transpuse în practică și prin care se corelează acțiuni principale într-un context nou etc. Inovarea trebuie să fie evaluată cu referire la situația locală, ca o abordare inovatoare la nivelul teritoriului acoperit de GAL și care este posibil să fie existentă în alt teritoriu.”

f)Mediu și climă: se urmărește alinierea la obiectivul transversal de la nivel european de protecție a mediului înconjurător și combatere a efectelor schimbărilor climatice, astfel:

- proiectul implementează soluții prietenoase cu mediul înconjurător (ex.utilizarea de materiale exologice, a unor surse de energie neconvenționale, a echipamentelor cu un consum energetic/de apă eficient, creșterea suprafețelor ocupate de spații verzi, promovarea și diseminarea unui stil de viață prietenos cu mediul înconjurător

- minimizarea la sursă a deșeurilor generate și/sau susținerea colectării seletive a deșeurilor, creșterea gradului de recuperare și reciclare a deșeurilor și gestionarea corespunzătoare cu respectarea principiilor strategice și a minimizării impactului asupra mediului și sănătății umane;

- proiectul implementează măsuri de protejare a biodiversității și ecosistemului, de creștere a eficienței energetice pt infrastructura realizată prin proiect.

g)Locuri de muncă: în cadrul acestui criteriu se urmărește promovarea cu prioritate a proiectelor care creează noi locuri de muncă (nu menținerea celor existente), cu normă întreagă sau cu jumătate de normă.

Nr. Crt.	Principii de selecție	Criterii de selecție	Punctaj	Observații
1.	<u>Relevanță</u> Investiții în domeniul prelucrării produselor specifice zonei (meșteșuguri tradiționale)	Investiții în dezvoltarea de activități economice industriale și servicii bazate pe valorificarea resurselor locale	5 p.	<u>Se vor lua max. 10 puncte</u> Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezent și demonstrat în Studiu de fezabilitate/Memoriu justificativ
		Investiții în dezvoltarea de activități economice bazate pe valorificarea produselor tradiționale	5 p.	
2.	<u>Integrare</u> Principiul promovării incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice	Proiecte depuse de tineri cu vârsta de maxim 40 de ani	5 p.	<u>Se vor lua max. 20 puncte</u> Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezent și demonstrat în Studiu de fezabilitate/Memoriu justificativ/C.I. reprezentant legal/Certificat ONRC
		Proiecte depuse de femei	5 p.	

		Proiecte depuse de întreprinderi nou înființate (strat-ups)	10 p.	
3.	<u>Eficiență</u>	Se vor puncta investițiile care își propun și activități de marketing/promovare	10 p.	<u>Se vor lua max. 20 puncte</u> Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezent și demonstrat în Studiu de fezabilitate/Memoriu justificativ/Certificate/Diplome/Atestate de calificare și/sau atestare și/sau specializare
		Se vor puncta proiectele depuse de către solicitanții care dețin calificare/atestare/specializare în domeniul propus	10 p.	
4.	<u>Sustenabilitate</u> Principiul diversificării activității economice	Se vor puncta proiectele care sunt inițiate de o întreprindere existentă care a desfășurat o activitate economică și intenționează să își diversifice activitatea	10 p.	<u>Se vor lua max. 10 puncte</u> Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezent și demonstrat prin Studiu de fezabilitate/Memoriu justificativ /Certificat ONRC
5.	<u>Inovare</u> Principiul depunerii proiectelor ce promovează inovarea	Se vor puncta proiecte de investiții care propun realizarea unor investiții inovative la nivelul teritoriului GAL	5 p.	<u>Se vor lua max. 10 puncte</u> Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezent și demonstrat în Studiu de fezabilitate/Memoriu justificativ
		Se vor puncta proiectele care propun dotarea cu tehnologie modernă, inclusiv TIC	5 p.	
6.	<u>Mediu și climă</u> Investiții în eficientizarea clădirilor cu efecte pozitive asupra mediului și climei prin reducerea consumului de energie	Dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă, utilizarea unor materiale naturale și biodegradabile sau Utilizarea de echipamente cu consum energetic/de apă eficient și acestea să fie prietenoase mediului	10 p.	<u>Se vor lua max. 10 puncte</u> Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezent și demonstrat în Studiu de fezabilitate/Memoriu justificativ /Deviz General/Deviz Financiar

7.	<u>Crearea de locuri de muncă</u>	Minim 2 locuri de muncă nou create	20 p.	<u>Se vor lua max. 20 puncte</u> Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezent și demonstrat în Studiu de fezabilitate/Memoriu justificativ
	Numărul de locuri de muncă nou create cu normă întreagă sau cu jumătate de normă	1 loc de muncă nou creat	15 p.	
	TOTAL		100 p.	

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu principiile de selecție mai sus menționate.

Pragul minim pentru sesiune este de 10 de puncte.

2.9 ARIA DE APLICABILITATE A MĂSURII

Aria de aplicabilitate a Măsura M5/6A – "Dezvoltarea serviciilor și activităților productive din teritoriu" este teritoriul acoperit de Asociația Grup de Acțiune Locală "Bucovina de Munte" și cuprinde următoarele UAT-uri: **Izvoarele Sucevei, Moldova Sulița, Breaza, Fundu Moldovei, Pojorâta, Sadova, Vama, Frumosu, Vatra Moldoviței, Moldovița.**

CAPITOLUL 3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al rambursării cheltuielilor efectuate în prealabil de către beneficiar.

Un solicitant poate depune în același timp mai multe proiecte pentru măsuri diferite din SDL GAL Bucovina de Munte/PNDR pentru a fi finanțate prin FEADR.

Atenție! În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, cu modificările ulterioare nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020, obținând astfel unele avantaje, contrar obiectivelor legislației europene și naționale în vigoare.

Fiecare proiect prin care se solicită finanțare prin FEADR, este verificat în ceea ce privește eventuala creare de condiții artificiale în fiecare din etapele procedurale pe care le va parcurge acesta. Dacă pe parcursul oricărei dintre aceste etape procedurale, se identifică crearea de condiții artificiale, se vor aplica măsurile și corecțiile financiare corespunzătoare (respingere CF/ debit total/ debit parțial după caz).

În acest sens, vă recomandăm să studiați anexa 10 la Ghidul solicitantului - Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020 pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de finanțare conține Cererea de finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor (partea E din Cererea de finanțare), legate în două exemplare (1 original + 1 copie) astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor.

Formularul standard al Cererii de finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, la adresa www.bucovinademunte.ro .

Se vor utiliza ultimele versiuni de Cereri de finanțare publicate în cadrul sesiunii de proiecte, în funcție de specificul fiecărui proiect.

Depunerea proiectelor se va face la sediul Asociației GAL Bucovina de Munte, Localitatea Pojorâta, str. Putna, nr. 551, cod poștal: 727440, jud. Suceava, România, de luni până vineri, în intervalul orar 09:00 – 17:00, în perioada prevăzută în cadrul apelului de selecție.

3.1.1 Completarea Cererii de Finanțare

Completarea Cererii de finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată, etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de finanțare pe motiv de neconformitate administrativă. Cererea de finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de finanțare completate de mână. Dosarul Cererii de finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un OPIS, asumat de solicitant prin semnătura, cu următorul conținut:

Titlul complet al proiectului

Nr. crt. Titlul documentului Nr. Pagina (de la..... până la.....)

Semnătura solicitantului

Pagina OPIS este pagina cu numărul 0 a Cererii de finanțare. Cererea de finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

La întocmirea Cererii de finanțare se va utiliza cursul de schimb euro-lei valabil la data întocmirii Studiului de fezabilitate/Memoriului justificativ, preluat de pe pagina web a Bancii Central-Europene - [www.ecb.int](http://www.ecb.int/sectiunea: http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html) secțiunea: <http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>.

ATENȚIE! Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans, prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de finanțare cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art 63 ale R 1305/2014,

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de finanțare FEADR cu condiția să nu depășească data depunerii primului dosar al cererii de plată la Autoritatea contractantă.

Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.

Pe toată perioada derulării Contractului de finanțare încheiat cu GAL DMS/AFIR beneficiarul este obligat să informeze asupra oricărei forme de ajutor de stat primit pentru susținerea proiectului.

3.1.2 Depunerea dosarului Cererii de Finanțare

Dosarul cererii de finanțare cuprinde cererea de finanțare completată și documentele atașate (conform listei documentelor cererii de finanțare).

Fiecare exemplar al dosarului cererii de finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor. Opisul va fi numerotat cu pagina 0. Fiecare pagină va purta ștampila/semnătura solicitantului. Scanarea dosarului se va face după finalizarea dosarului (paginare, mențiune conform cu originalul).

Dosarul se va depune în 2 exemplare (1 original și 1 copie), împreună cu formatul electronic (CD cu dosarul Cererii de Finanțare scanat și Cererea de Finanțare în format editabil) și documentele originale (pentru care a atașat copii în dosarul original).

Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreapta, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”. Dosarele vor fi numerotate, semnate și ștampilate pe fiecare pagină de către solicitant.

Solicitantul se va asigura că rămâne în posesia unui exemplar complet al Dosarului cererii de finanțare, în afara celor 2 exemplare depuse la GAL Bucovina de Munte.

Dosarele Cererilor de Finanțare sunt depuse personal de către responsabilul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare, sau de către un împuternicit al responsabilului legal, prin procura legalizată, în original.

Dosarele se depun la sediul Asociației Grup de Acțiune Locală ”Bucovina de Munte” situat în comuna Pojorâta, str. Putna, nr. 551, jud. Suceava sub forma Cererii de finanțare și a documentelor anexă cerute în Ghidul Solicitantului aferent apelului de selecție.

La înregistrare proiectului, secretariatul GAL Bucovina de Munte va elibera o Foaie de depunere care atestă înregistrarea proiectului. Aceasta va cuprinde următoarele informații: beneficiar, titlu proiect, măsură de finanțare în care se încadrează proiectul, numărul și data înregistrării. Verificarea Cererii de Finanțare se realizează conform formularelor de verificare.

Echipa de implementare a GAL Bucovina de Munte asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească.

Responsabilitatea completării cererii de finanțare în conformitate cu Ghidul de finanțare aparține solicitantului.

3.2 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

a) Verificarea conformității cererii de finanțare

Verificarea conformității Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de Verificare a Conformității”, elaborată de GAL Bucovina de Munte în termen de 2 zile de la depunerea proiectului.

Se va verifica dacă:

- cererea de Finanțare este corect completată;
- este prezentată atât în format tipărit, cât și în format electronic;
- anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente, precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul).

În cazul în care expertul verificador descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform.

Erorile de formă sunt erorile făcute de către solicitant în completarea Cererii de Finanțare care sunt descoperite de experții vericatori ai GAL Bucovina de Munte, dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/ informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de Finanțare.

Necompletarea unui câmp din Cererea de Finanțare nu este considerată eroare de formă.

Solicitantul este invitat să revină la sediul GAL Bucovina de Munte după evaluarea conformității pentru a fi înștiințat dacă Cererea de Finanțare este conformă sau, în caz contrar, i se explică cauzele neconformității.

Solicitantul are obligația de a lua la cunoștință prin semnătură fișa de verificare a conformității. În cazul în care solicitantul nu dorește să semneze de luare la cunoștință, expertul va consemna acest fapt pe fișa de verificare a conformității prin mențiunea “Solicitantul refuză să semneze”

După verificare conformității cererii de finanțare pot exista două variante:

- cererea de Finanțare este declarată conformă, caz în care se va trece la următoarea etapă de verificare;
- cererea de Finanțare este declarată neconformă, caz în care două exemplare ale cererilor de finanțare (originalul și o copie) vor fi restituite solicitanților, pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți.

Cererile de Finanțare declarate neconforme pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți în cadrul aceleiași sesiuni de finanțare - dacă sesiunea mai este deschisă - sau în cadrul următoarei sesiuni de finanțare lansate de GAL Bucovina de Munte pentru aceeași măsură. Aceeași Cerere de Finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori în cadrul unei sesiuni de primirea a proiectelor.

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de Finanțare conformă, nu o mai poate redepona în aceeași sesiune de depunere a proiectelor de investiții.

Rezultatul etapei de verificare a conformității este completarea Fișei de verificare a conformității.

b) Verificarea eligibilității cererii de finanțare

Persoanele implicate în procesul de evaluare vor completa o declarație pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese.

Verificarea eligibilității se realizează pe baza „Fișei de verificare a criteriilor de eligibilitate”, elaborată de GAL Bucovina de Munte.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate a investiției;
- verificarea bugetului indicativ al proiectului.

În situația în care sunt criterii de eligibilitate care necesită lămuriri suplimentare expertul întocmește o Fișă de solicitare a informațiilor suplimentare, în care se solicită documentele suplimentare și care se va transmite la solicitant.

Solicitantul trebuie să trimită prin poștă informațiile cerute în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii fișei sau să le predea experților tehnici.

Solicitarea informațiilor suplimentare se va face în următoarele cazuri:

-documentația tehnico-economică (Studiul de Fezabilitate/Memoriu justificativ/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate, sau există informații contradictorii în interiorul ei ori față de cele menționate în Cererea de Finanțare.

- în caz de suspiciune privitoare la amplasamentul investiției, se poate solicita extras de Carte funciară și în situațiile în care nu este obligatorie depunerea acestui document

- în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective

- în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

După verificare pot exista două variante:

a) Cererea de Finanțare este declarată eligibilă, caz în care se va trece la următoarea etapă de verificare;

b) Cererea de Finanțare este declarată neeligibilă, caz în care două exemplare ale Cererilor de finanțare (originalul și o copie) vor fi restituite solicitanților, pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți. Al treilea exemplar (copie) al Cererilor de finanțare declarate neeligibile va rămâne la GAL Bucovina de Munte, pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

Cererile de Finanțare declarate neeligibile pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitant în cadrul următoarei sesiuni de finanțare lansate de GAL Bucovina de Munte pentru aceeași măsură.

Rezultatul verificării este completarea Fișei de verificare a criteriilor de eligibilitate, rezumând verificarea efectuată de expert. Bifele din Fișa de verificare se fac pe baza verificării documentare.

3.3 VERIFICAREA ÎN TEREN A CERERILOR DE FINANȚARE

Verificarea pe teren se realizează de către:

GAL Bucovina de Munte – pentru Cererile de Finanțare depuse de către beneficiarii publici/privați;

OJFIR – pentru Cererile de Finanțare verificate prin sondaj.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elemente existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate, pe baza documentelor, (etapa verificării de birou) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În urma acestor verificări pot exista două situații:

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj.

3.4 SELECȚIA PROIECTELOR

GAL Bucovina de Munte va asigura transparența procesului de selecție a proiectelor depuse, sens în care la aceste selecții va fi invitat să ia parte la procesul de selecție și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală Județean.

Persoanele implicate în procesul de selecție vor completa o declarație pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese.

Selecția proiectelor se realizează pe baza Procedurii de evaluare și de selecție a proiectelor precum și Fișei de Verificare a Criteriilor de Selecție, elaborată de experții GAL Bucovina de Munte.

Se vor respecta criteriile formulate în SDL, respectiv punctajele și Ghidul solicitantului validate de Consiliul Director pentru fiecare criteriu în parte.

Perioada de desfășurare a procesului de evaluare și selecție a proiectelor depuse este de 30 de zile de la data depunerii Cererilor de Finanțare până la data publicării Raportului de Selecție Intermediar.

Toate proiectele declarate eligibile în etapa precedentă vor intra în procesul de selecție.

Comitetul de Selecție a Proiectelor este organul cu responsabilitate în procesul de selecție a proiectelor și este alcătuit din 9 membrii, din care 66,66% sunt din mediul privat și 33.34% din societatea civilă. Comitetul de Selecție a Proiectelor va fi asistat de personalul tehnic angajat al GAL Bucovina de Munte.

Experții din cadrul GAL Bucovina de Munte vor puncta fiecare proiect, conform criteriilor de selecție prestabilite, prezentate și explicate în apelul de selecție.

În urma procesului de acordare a punctajului, echipa GAL Bucovina de Munte elaborează un centralizator al fișelor de selecție, care va conține punctajul aferent fiecărui criteriu, precum și punctajul total al proiectului.

Comitetul de Selecție a Proiectelor, având ca document de lucru fișele propuse de experții din cadrul echipei de implementare, va stabili și valida varianta finală a fișei de selecție.

Comitetul de Selecția a Proiectelor va întocmi, în cadrul aceleiași ședințe de lucru, un Raport de Selecție Intermediar, care va conține lista proiectelor selectate, în ordinea descrescătoare a punctajului obținut, proiectele retrase, neeligibile, eligibile neselectate și eligibile selectate, valoarea acestora, numele solicitanților, iar pentru proiectele eligibile punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție.

Raportul de Selecție Intermediar va fi semnat de toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție a Proiectelor care au participat la evaluare, de către reprezentantul CDRJ care participă ca observator la procesul de selecție, va fi avizat de către reprezentantul legal și va fi publicat pe site-ul www.bucovinademunte.ro.

În ziua următoare publicării solicitanții vor fiificați privind rezultatul evaluării. În termen de 3 zile aceștia pot depune contestații.

Desfășurarea procedurii de soluționare a contestațiilor cu privire la rezultatul evaluării proiectelor

Comisia de Soluționare a Contestațiilor este organul cu responsabilitate în procesul de soluționare a contestațiilor și este alcătuită din 3 membrii și are rolul de a soluționa contestațiile primite ca urmare a definitivării procesului de selectare a proiectelor. Comisia de Soluționare a Contestațiilor va fi asistată de personalul tehnic al GAL Bucovina de Munte.

Contestațiile pot fi depuse începând din momentul publicării Raportului de selecție Intermediar pe site-ul www.bucovinademunte.ro în termen de 3 zile.

Comisia de Soluționare a Contestațiilor întocmește un Raport de contestații, în termen de 2 zile, pentru fiecare măsură în parte, care va cuprinde rezultatul contestațiilor.

După publicarea raportului de soluționare a contestațiilor se notifică beneficiarii, apoi se publică Raportul de selecție final care va fi semnat de CDRJ și se vor notifica solicitanții.

După publicarea Raportului de selecție final, reprezentantul GAL împreună cu solicitantul sau un împuternicit al acestuia vor depune la AFIR proiectele selectate de către GAL împreună cu documentele administrative, dar nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la Raportul de selecție final întocmit de GAL.

Criterii de departajare a proiectelor eligibile selectate cu punctaj egal

Departajarea proiectelor eligibile, selectate, cu punctaj egal, se face în funcție de:

- a. Va fi aprobat proiectul prin care se vor crea cele mai multe locuri de muncă;
- b. Va fi aprobat proiectul care investește procentul cel mai mare pentru componenta mediu și climă din total investiție.

3.5 ELIGIBILITATEA LA NIVELUL AFIR

După finalizarea etapelor de verificare a conformității, eligibilității și publicarea Raportului final de selecție de către GAL, proiectele eligibile selectate vor fi depuse la OJFIR Suceava. Aici vor fi efectuate verificarea conformității și a eligibilității proiectelor depuse, iar proiectele care vor trece de aceste două etape vor parcurge etapa de contractare cu AFIR.

La depunerea proiectului la OJFIR Suceava trebuie să fie prezenți atât solicitantul (reprezentantul legal sau un împuternicit al acestuia, cât și un reprezentant al GAL Bucovina de Munte. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici - prin procură (în original), pe reprezentantul GAL Bucovina de Munte să depună proiectul, caz în care nu va fi obligatorie prezența solicitantului.

3.5.1 Verificarea încadrării proiectelor

Verificarea încadrării proiectului se realizează la nivelul serviciului de specialitate responsabil din cadrul OJFIR/CRFIR.

În cazul în care se constată erori de formă (de ex.: omisiuni privind bifarea anumitor casete - inclusiv din Cererea de Finanțare, semnării anumitor pagini, atașării unor documente obligatorii) expertul OJFIR/CRFIR poate solicita informații suplimentare. Experții OJFIR/CRFIR pot solicita documente și informații suplimentare

(formular E3.4L) în etapa de verificare a încadrării proiectului, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate), termenul de răspuns fiind de maximum cinci zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL. Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente, aceste documente trebuie să fie emise la o dată anterioară depunerii Cererii de Finanțare la GAL/AFIR.

Fișa de verificare a încadrării proiectului (E1.2.1L) cuprinde două părți:

- Partea I – Verificarea conformității documentelor

Expertul OJFIR/CRFIR care primește Cererea de Finanțare trebuie să se asigure de prezența fișelor de verificare (eligibilitate, criterii de selecție, verificare pe teren – dacă este cazul), a Raportului de selecție și a Raportului de contestații, dacă este cazul, întocmite de GAL și de copiile declarațiilor privind evitarea conflictului de interese. Raportul de selecție va prezenta semnătura reprezentantului CDRJ care supervizează procesul de selecție. Reprezentantul CDRJ va menționa pe Raportul de selecție faptul că GAL a respectat principiile de selecție din fișa măsurii din SDL, precum și dispozițiile minime obligatorii privind asigurarea transparenței apelului de selecție respectiv, așa cum sunt menționate în Ghidul de Implementare aferent Submăsurii 19.2. Semnătura reprezentantului CDRJ pe Raportul de selecție validează conformitatea procesului de selecție față de prevederile din SDL. În cazul în care, conform prevederilor statutare, este mandatată o altă persoană (diferită de reprezentantul legal) din partea oricărei entități juridice participante la procesul de selecție (inclusiv GAL) să avizeze Raportul de selecție, la dosarul administrativ al GAL trebuie atașat documentul prin care această persoană este mandatată în acest sens.

În cazul în care Raportul de selecție este aferent unui Apel lansat în baza strategiei modificate, data depunerii proiectelor la OJFIR trebuie să fie ulterioară datei aprobării „Notei de aprobare privind modificarea Acordului-cadru de finanțare” de către OJFIR, ca urmare a modificării Strategiei de Dezvoltare Locală. Lansarea Apelului de către GAL, în baza strategiei modificate, nu este condiționată de modificarea angajamentului legal între GAL și AFIR.

Cererile de Finanțare pentru care concluzia verificării a fost ”neconform”, ca urmare a verificării punctelor specificate în Partea I, se returnează reprezentantului GAL/solicitantului (după caz). În acest caz, proiectul poate fi redepus, cu documentația pentru care a fost declarat neconform, refăcută. Redepunerea se poate face în baza aceluiași Raport de selecție.

Aceeași cerere de finanțare poate fi depusă de maximum două ori, în baza aceluiași Raport de selecție. În cazul în care concluzia verificării conformității (Partea I) este de două ori „neconform”, Cererea de Finanțare se returnează solicitantului, iar acesta poate redepone proiectul la următorul Apel de selecție lansat de GAL, pe aceeași măsură. În cazul apelurilor cu depunere continuă și selecție periodică (ex.: lunară), se acceptă

redepunerea aceleiași cereri de finanțare în baza unuia dintre Rapoartele de selecție următoare, emise ca urmare a selecției periodice.

- **Partea a II-a – Verificarea încadrării proiectului**

În cazul măsurilor de investiții și sprijin forfetar, se va verifica încadrarea corectă a proiectului, respectiv utilizarea corectă a Cererii de Finanțare folosită pentru depunere. Se va utiliza ca bază de verificare descrierea măsurii aferente, existentă în SDL a GAL care a selectat proiectul, respectiv încadrarea corectă în Domeniul de intervenție principal al măsurii (conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013) corelat cu indicatorii specifici corespunzători domeniului de intervenție.

Cererile de Finanțare pentru care concluzia verificării a fost că proiectul nu este încadrat corect, în baza unuia sau mai multor puncte de verificare din Partea a II-a, vor fi înapoiate GAL/solicitanților. Solicitanții pot reface proiectul și îl pot redepone la GAL în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură, urmând să fie depus la OJFIR în baza unui alt Raport de selecție.

O cerere de finanțare pentru care concluzia a fost că proiectul nu este încadrat corect de două ori pentru puncte de verificare specifice formularului E1.2.1L – Partea a II – a, în cadrul sesiunii unice de primire a proiectelor lansată de AFIR, nu va mai fi acceptată pentru verificare.

De asemenea, o cerere de finanțare declarată conformă și retrasă de către solicitant (de două ori) , nu va mai fi acceptată pentru verificare la OJFIR/CRFIR.

Pentru proiectele depuse în cadrul Submăsurii 19.2, indiferent de specific, retragerea Cererii de Finanțare se realizează în baza prevederilor Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte de investiții, cod manual M01 - 01.

Numărul de înregistrare al Cererii de Finanțare se va completa doar la nivelul OJFIR/CRFIR și nu la nivelul GAL.

3.5.2 Verificarea eligibilității

Verificarea eligibilității cererilor de finanțare se realizează la nivelul OJFIR sau CRFIR, în funcție de tipul de proiect. Instrumentarea verificării eligibilității se va realiza la nivelul aceluiași serviciu care a realizat verificarea încadrării proiectului. Experții OJFIR/CRFIR vor completa Fișa de evaluare generală a proiectului (E1.2L) în ceea ce privește verificarea condițiilor de eligibilitate și a documentelor solicitate. Încadrarea în domeniile de intervenție și indicatorii de monitorizare vor respecta prevederile fișei măsurii din SDL, respectiv cerințele din apelul de selecție lansat de GAL, verificarea realizându-se la nivelul AFIR în etapa de verificare a încadrării proiectului (formular E 1.2.1L). Verificarea concordanței cu originalul a documentelor atașate la Cererea de Finanțare se va realiza înainte de încheierea contractului de finanțare, când solicitantul declarat

eligibil va prezenta originalele documentelor atașate în copie la Cererea de Finanțare, odată cu documentele solicitate în vederea contractării.

Pentru toate proiectele finanțate prin Submăsura 19.2, expertul va analiza, la punctul de verificare a Declarației pe propria răspundere a solicitantului, dacă există riscul dublei finanțări, prin compararea documentelor depuse referitoare la elementele de identificare ale serviciilor/investiției finanțate prin alte programe sau măsuri din PNDR, cu elementele descrise în Cererea de Finanțare.

În vederea verificării eligibilității, expertul OJFIR/CRFIR va consulta inclusiv prevederile SDL - anexă la Acordul – cadru de finanțare încheiat între GAL și AFIR pentru Submăsura 19.4 - „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare”.

Pentru proiectele de investiții, în etapa de evaluare a proiectului, exceptând situația în care în urma verificării documentare a condițiilor de eligibilitate este evidentă neeligibilitatea Cererii de Finanțare, experții verificali vor realiza vizita pe teren (înștiințând, în prealabil și reprezentanții GAL, care pot asista la verificare, în calitate de observatori), pentru toate proiectele care vizează modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări, în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru Cererile de Finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va da numai după verificarea pe teren.

Expertul verificali poate să solicite informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, dacă este cazul, în următoarele situații :

- informațiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate;
- prezentarea unor informații contradictorii în cadrul documentelor aferente Cererii de Finanțare;
- prezentarea unor documente obligatorii specifice proiectului, care nu respectă formatul standard (nu sunt conforme) ;
- necesitatea prezentării unor documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de Finanțare;
- necesitatea corectării bugetului indicativ.

Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente emise de alte instituții, aceste documente trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

Solicitările de informații suplimentare (formular E3.4L) pot fi adresate, ca regulă generală, o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare Cererea de Finanțare solicitantului sau GAL-ului, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare nu poate depăși

cinci zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL. Clarificările admise vor face parte integrantă din Cererea de Finanțare, în cazul în care proiectul va fi aprobat. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

Un exemplar al Cererilor de finanțare (copie, în format electronic - CD) care au fost declarate neeligibile de către OJFIR/CRFIR vor fi restituite solicitanților (la cerere), pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți. Acestea pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți la GAL, în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură. Cererile de Finanțare refăcute vor intra din nou într-un proces de evaluare și selecție la GAL și vor fi redepuse la OJFIR în baza Raportului de selecție aferent noului Apel de selecție lansat de către GAL pentru aceeași măsură. Exemplarul original al Cererii de Finanțare declarată neeligibilă va rămâne la entitatea la care a fost verificată (structura responsabilă din cadrul AFIR), pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

Atenție! În etapa de evaluare derulată la nivelul AFIR, experții structurilor teritoriale ale Agenției nu vor completa Fișa de evaluare a criteriilor de selecție, aceasta fiind întocmită de GAL și depusă odată cu Cererea de Finanțare.

Notă : După evaluarea Cererii de Finanțare, inclusiv după semnarea angajamentului legal, AFIR poate dispune reverificarea proiectului, ca urmare a unei sesizări externe sau ca urmare a unei autosesizări cu privire la existența unor posibile erori de verificare a cerințelor de conformitate și a criteriilor de eligibilitate. Dacă în urma reverificării se constată nerespectarea acestor cerințe, proiectele respective vor fi declarate neconforme/neeligibile.

După finalizarea procesului de verificare a încadrării proiectului și a eligibilității, solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost declarate eligibile/neeligibile precum și GAL-urile care au realizat selecția proiectelor vor fi notificați de către OJFIR/CRFIR privind rezultatul verificării cererilor de finanțare. GAL va primi o copie a formularului E6.8.1L comunicat solicitantului, prin fax/poștă/e-mail cu confirmare de primire.

Contestațiile privind decizia de finanțare a proiectelor rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR pot fi depuse de către solicitant în termen de cinci zile de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirecționată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente tehnice sau legale legate de eligibilitatea proiectului depus

și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus.

Termenul maxim pentru a răspunde contestațiilor adresate este de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării la structura care o soluționează.

Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația va transmite (pe fax/poștă/e-mail, cu confirmare de primire) solicitantului și GAL-ului formularul E6.8.2L – Notificarea solicitantului privind contestația depusă și o copie a Raportului de contestații.

În cazul în care, în urma unei contestații, bugetul indicativ și planul financiar sunt refăcute de către experții verificali, solicitantul și GAL-ul vor fi înștiințați privind modificările prin notificare. Contractul de finanțare va avea, ca anexă, aceste documente refăcute. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu bugetul și planul financiar modificat, contractul de finanțare nu se va încheia.

CAPITOLUL 4 CONTRACTAREA FONDURILOR

4.1 PREVEDERI COMUNE

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul (pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar), experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului/Deciziei de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele/Deciziile de finanțare (C1.1L/C1.0L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M01–01).

Pentru Contractele/Deciziile de finanțare aferente proiectelor de investiții/sprijin forfetar se vor respecta pașii procedurali și se vor utiliza modelele de formulare din cadrul Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M 01–01)/modificare contracte - Manual de procedură pentru implementare – Secțiunea I: Modificarea contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare, (Cod manual: M 01-02), în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată.

Cursul de schimb utilizat se stabilește astfel:

– La întocmirea Cererii de finanțare se va utiliza cursul de schimb euro - lei valabil la data întocmirii Studiului de fezabilitate/Memoriului justificativ, preluat de pe pagina web a Bancii Central-Europene - _ secțiunea: <http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html> .

Expertul CRFIR poate solicita informații suplimentare beneficiarului în vederea încheierii Contractului/Deciziei de finanțare, prin intermediul formularului C3.4L.

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor/Deciziilor finanțate prin Submăsura 19.2, CRFIR are obligația de a transmite către beneficiar și către GAL decizia de neîncheiere/încetare. Sumele aferente

Contractelor/Deciziilor neîncheiate/încetate se realocă GAL, în vederea finanțării unui alt proiect din cadrul aceleași măsuri SDL în care era încadrat proiectul neîncheiat/încetat.

În cazul proiectelor pentru care nu s-au încheiat Contracte de finanțare, precum și în cazul Contractelor de finanțare încetate, beneficiarii pot solicita restituirea Cererii de Finanțare, exemplar copie, în format electronic (CD).

Pe tot parcursul derulării Contractelor/Deciziilor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a produs o neregulă în aceste etape de evaluare și derulare a Contractului/Deciziei de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din partea AFIR, adresată beneficiarului, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

Atenție! Pe durata de valabilitate (și monitorizare, în cazul proiectelor de investiții) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

CAPITOLUL 5 IMPLEMENTAREA CONTRACTELOR/DECIZIILOR DE FINANȚARE

5.1 DERULAREA CONTRACTELOR DE SERVICII

Beneficiarul are obligația să implementeze proiectul în conformitate cu descrierea acestuia cuprinsă în Cererea de Finanțare așa cum a fost aprobată, împreună cu toate documentele anexate și în baza modificărilor și completărilor aprobate pe parcursul implementării. Acesta trebuie să respecte prevederile Contractului de finanțare, legislația în vigoare aplicabilă și regulile emise de Autoritatea Contractantă, inclusiv prevederile Ghidului de implementare a Submăsurii 19.2, în vigoare la momentul realizării activității specifice proiectului.

În cazul în care Autoritatea Contractantă constată că beneficiarul nu respectă regulile de implementare, aceasta poate proceda la retragerea totală sau parțială a sprijinului financiar.

Pe durata de valabilitate a Contractului de finanțare, beneficiarul trebuie să pună la dispoziția Autorității Contractante toate informațiile solicitate pentru realizarea monitorizării și verificării proiectului. Principalele documente pe care trebuie să le transmită beneficiarul în conformitate cu prevederile Contractului de finanțare sunt:

- Raportul de activitate intermediar și/sau final, care se verifică conform prevederilor prezentei proceduri;
- Documentația pentru avizarea achizițiilor (pentru beneficiari publici sau privați, în funcție de tipul de beneficiar), care se verifică la nivel OJFIR (în cazul beneficiarilor privați) /CRFIR (în cazul beneficiarilor publici);
- Dosarul cererii de plată, care se verifică la nivelul OJFIR conform procedurii de autorizare plăți.

Autoritatea Contractantă verifică activitățile derulate de beneficiar pe baza Graficului calendaristic de implementare prezentat în cadrul Cererii de Finanțare și pe baza rapoartelor de activitate transmise de beneficiar.

5.1.1 Verificare pe teren a activităților aferente proiectelor de servicii

Beneficiarul a prezentat în Cererea de Finanțare activitățile pe care le va desfășura, precum și un grafic calendaristic de implementare. Deoarece intervalul de timp necesar de la momentul depunerii Cererii de Finanțare până la momentul semnării contractului poate fi mai lung sau mai scurt decât inițial anticipat, poate fi necesară o actualizare a acestuia ulterior semnării Contractului.

După semnarea Contractului de finanțare, cu minimum 10 zile înainte de desfășurarea primului eveniment/primei activități din cadrul proiectului, beneficiarul va depune la OJFIR graficul calendaristic de

implementare actualizat, care să includă locul de desfășurare a activităților, precum și agenda activităților ce urmează a fi susținute.

Acest document va fi adăugat la dosarul administrativ al Contractului de finanțare. Dacă beneficiarul nu depune la OJFIR graficul actualizat în termenul menționat, se va considera că graficul de realizare inițial atașat Cererii de Finanțare este cel în vigoare.

În vederea efectuării verificărilor pe teren, necesare în perioada de derulare a contractului, beneficiarul va preciza în cadrul Graficului de realizare a proiectului și numărul de rapoarte de activitate pe care le va depune, cât și data depunerii acestora (săptămâna și luna).

Verificările pe teren vor fi realizate anterior depunerii la OJFIR a rapoartelor de activitate, fiind obligatorie cel puțin o vizită pe teren pentru fiecare raport de activitate.

Pentru proiectele care vizează acțiuni de formare profesională/dobândirea de competențe/activități demonstrative/informare și pentru proiectele care vizează servicii pentru populație vizitele pe teren se realizează la locul de desfășurare a evenimentelor, respectiv la locul de colectare a datelor necesare în vederea stabilirii segmentului de populație deservit de serviciu. Beneficiarul va avea în vedere faptul că este obligat să prezinte la vizita pe teren toate documentele care vizează proiectul în cauză.

Experții din cadrul SL DATLIN sau CE SLIN CRFIR pot, de asemenea, să întreprindă vizite pe teren, fără a fi necesară înștiințarea prealabilă a beneficiarilor. Experții DATLIN sau CE SLIN CRFIR pot realiza inclusiv vizite pe teren la sediul beneficiarilor, fără înștiințare prealabilă, pentru verificarea documentelor care vizează implementarea proiectelor.

Verificarea pe teren se realizează de către doi experți din cadrul Compartimentului Evaluare SLIN OJFIR. Cei 2 experți desemnați de către șeful SLIN OJFIR efectuează o vizită pe teren la cel puțin un eveniment prevăzut în Raportul de activitate. Aceștia pot notifica beneficiarul privind data și ora verificării pe teren, cu cel mult 24 de ore înainte de efectuarea acesteia.

Un reprezentant al beneficiarului va participa la verificarea pe teren. Reprezentantul beneficiarului va avea obligatoriu o calitate oficială în cadrul entității juridice reprezentată de beneficiar/în cadrul proiectului (manager sau expert în cadrul proiectului, angajat, președinte, administrator etc.).

Scopul vizitei pe teren este de a verifica modul de desfășurare a activităților și respectarea Contractului de finanțare.

În cadrul vizitei pe teren, cei 2 experți din cadrul CE SLIN OJFIR (sau, după caz, CE SLIN CRFIR/SL DATLIN) completează "Fișa de verificare pe teren" (formular D1.1L). După verificarea pe teren consemnată în „Fișa de verificare pe teren” (formular D1.1), experții vor completa Secțiunea „Concluzii” din acest formular. Aici se

precizează dacă modalitatea de desfășurare a activității a fost corespunzătoare sau nu, iar rezultatul verificării poate fi:

- **„avizat”** (dacă toate căsuțele sunt bifate „DA”);
- **„neavizat”** (dacă o parte din căsuțe au bifa „NU”).

În cazul în care, în urma verificării pe teren, experții CE SLIN – OJFIR acordă viza “neavizat”, aceștia vor detalia motivele pentru care au acordat această viză. Dacă o parte dintre activități au fost neavizate, acestea pot fi refăcute și cuprinse în Raportul de activitate revizuit sau în cadrul următorului Raport de activitate intermediar/Raportului final.

În situația în care experții Compartimentului Evaluare SLIN OJFIR efectuează vizita pe teren la ultima activitate inclusă în graficul calendaristic de implementare depus de beneficiar și constată că modalitatea de desfășurare a activității (cursului/acțiunii de informare etc.) nu a fost corespunzătoare, întreaga activitate va fi considerată neavizată. Această activitate poate fi refăcută până la depunerea Raportului final sau a Raportului final revizuit.

Fișa de verificare pe teren va fi întocmită în dublu exemplar, unul pentru reprezentanții OJFIR/CRFIR/DATLIN și unul pentru beneficiar. Fiecare exemplar va fi semnat de către experții care au întocmit-o și de către reprezentantul beneficiarului, care ia la cunoștință concluziile verificărilor. Reprezentantul beneficiarului poate să formuleze observații la concluziile verificărilor din Fișa de verificare pe teren.

După semnare, un exemplar va rămâne la beneficiar, iar cel de-al doilea exemplar la experții verificatori.

5.1.2 Verificarea raportului de activitate (intermediar sau final)

Beneficiarul depune Rapoarte de activitate intermediare (Formular D1.2.1L) numai în situația în care solicită tranșe de plată intermediare, acestea reprezentând documente obligatorii pentru depunerea tranșelor intermediare de plată. Rapoartele se depun în format electronic (CD), însoțite de adresă de înaintare, cu încadrarea în termenul de maximum 10 zile de la finalizarea ultimei activități prevăzută de Raportul de activitate. Eventualele anexe care nu pot fi scanate se pot depune letric.

În baza fiecărui Raport de activitate poate fi depusă o singură tranșă de plată.

Raportul de activitate final (Formular D1.2L) va fi depus în format electronic (CD), însoțit de adresă de înaintare, la OJFIR, în termen de maximum 10 zile de la încheierea activităților aferente proiectului. Eventualele anexe, care nu pot fi scanate, se pot depune letric.

Rapoartele de activitate intermediare/final vor conține perioada de referință, descrierea activităților care urmează a fi solicitate la plată, persoanele implicate în derularea acestora, gradul de implicare a fiecărui expert

în cadrul proiectului, inclusiv numărul de ore necesar derulării activității respective, numărul participanților și rezultatele obținute, precum și documente justificative pentru activitățile desfășurate și tipurile de materiale relevante, elaborate prin proiect (materiale didactice, chestionare de evaluare, liste de prezență, comunicate de presă etc.).

Listele de prezență se realizează pentru fiecare zi a evenimentului și trebuie să includă rubrici privind numele și prenumele participanților, datele de contact ale acestora (adresă, telefon, e-mail) și semnături. De asemenea se va indica durata evenimentelor și locul de desfășurare. Experții responsabili de realizarea evenimentelor au obligația de a asigura păstrarea confidențialității asupra datelor înscrise în listele de prezență și de a le furniza doar beneficiarului și reprezentanților Autorității Contractante.

Atenție!

- Nu este permisă participarea aceleiași persoane din grupul țintă, stabilit în cadrul proiectului, la alte evenimente care vizează aceeași tematică (inclusiv finanțată printr-un proiect derulat în perioada de programare 2007 - 2013). Verificarea respectării acestei prevederi se va realiza în baza declarației pe propria răspundere, semnată de către fiecare participant la evenimentele organizate în cadrul proiectului, care va fi atașată la Raportul de activitate.
- Nu este permisă realizarea unor monografii, care vizează aceleași teritorii ce au făcut obiectul elaborării unor monografii, finanțate în cadrul altor proiecte, inclusiv a proiectelor depuse în cadrul altor programe de finanțare nerambursabilă (inclusiv finanțată printr-un proiect derulat în perioada de programare 2007 - 2013).
- Nu este permisă deservirea acelorași persoane, care au beneficiat de aceleași servicii, în cadrul altor proiecte similare, finanțate în cadrul altor programe de finanțare nerambursabilă (inclusiv finanțate printr-un proiect derulat în perioada de programare 2007 - 2013).

Pentru rapoartele care conțin acțiuni de formare profesională/dobândirea de competențe/informare, expertul CE SLIN OJFIR va verifica dacă persoanele înscrise pe listele de prezență la aceste activități au completat și chestionarele de evaluare. Dacă nr. chestionarelor este mai mic de 70% din nr. persoanelor participante, activitatea respectivă nu va fi avizată. De asemenea, dacă mai mult de 50% din chestionare au fost punctate cu note mai mici de 3, activitatea nu va fi avizată. În cazurile de mai sus, Raportul va fi neavizat, expertul va înscrie în rubrica „Observații” care dintre activitățile raportate nu au fost avizate și prin urmare, cheltuielile aferente acestora nu vor fi decontate.

Dacă beneficiarul nu a depus Raport de activitate intermediar, atunci Raportul de activitate final va cuprinde toate activitățile din Cererea de Finanțare și se va putea depune o singură cerere de plată.

Experții CE SLIN OJFIR vor urmări ca activitățile care nu au fost avizate la verificarea pe teren (prezintă bifa "NU" în cadrul "Fișei de verificare pe teren") să nu fie incluse în Raportul de activitate (intermediar sau final) ca realizate, fiind în acest fel excluse de la plată.

Concluzia verificării (avizat/ neavizat) menționată în Raportul de activitate (intermediar/final) este comunicată beneficiarului de către expertul CE SLIN OJFIR în termen de maximum șase zile de la primirea Raportului, prin intermediul formularului D1.4L- Notificarea de avizare/ neavizare a Raportului de activitate (intermediar/final).

În cazul neavizării, beneficiarul are posibilitatea de a reface Raportul de activitate intermediar/final (ținând cont de observațiile menționate în adresa de înștiințare preluate din „Fișa de verificare a Raportului de activitate (intermediar/final)” – Formular D1.3L, în termen de cinci zile de la primirea înștiințării. În cazul neavizării Raportului final de activitate, termenul de depunere a Raportului final revizuit poate fi prelungit cu maximum 10 zile. Fluxul procedural aplicabil după redepunerea acestuia este același cu cel aferent depunerii inițiale.

Raportul de activitate (intermediar/final) mai poate fi redepus o singură dată. În situația în care, după redepunerea Raportului de activitate, se constată că beneficiarul și-a însușit observațiile OJFIR, Raportul de activitate va fi avizat/nu și-a însușit observațiile OJFIR sau nu a exclus din Raport activitățile neavizate, Raportul de activitate nu va fi avizat.

Raportul de Activitate aprobat reprezintă document obligatoriu de plată.

5.2 ACHIZIȚIILE

În funcție de tipul de beneficiar (public/privat) conform fișei măsurii în care se încadrează proiectul, beneficiarii vor aplica fie legislația de achiziții publice, precum și Manualul de achiziții publice și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiari publici, fie Manualul operațional de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR 2014-2020 și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați, în conformitate cu cerințele Autorității Contractante.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile publice/private - anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

5.3 PLATA

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată GAL va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL, în original – 1 exemplar, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic (copie – 1 exemplar) documentele întocmite de beneficiar. După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

ATENȚIE! În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse inițial la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, când se depun la AFIR, la dosarul cererii de plată, se va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Pentru proiectele aferente Submăsurii 19.2, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente Submăsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului/deciziei de finanțare.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului.

5.4 MONITORIZAREA PROIECTULUI

Perioada de monitorizare a proiectului și obligațiile beneficiarului privind investiția pentru care a primit sprijin:

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate prin LEADER, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În vederea monitorizării proiectului, solicitantul va asigura accesul experților GAL la amplasamentul investiției și va furniza acestora documente financiar contabile, care justifică utilizarea fondurilor în conformitate cu obiectivele proiectului, pe toată perioada de execuție a proiectului, inclusiv în perioada de monitorizare.

Durata de valabilitate a contractului de finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de Autoritatea Contractantă.

Odată cu depunerea cererii de finanțare, se înțelege că solicitantul își dă acordul în ceea ce privește publicarea pe site- ul AFIR a datelor de contact (denumire, adresă, titlu si valoare proiect).

CAPITOLUL 6 INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

6.1 DOCUMENTE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE

6.1.1 Documente necesare întocmirii cererii de finanțare – la DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE

1. a) *Studiul de Fezabilitate/Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenții/Memoriu justificativ*, întocmite conform legislației în vigoare privind conținutului cadru al documentației tehnico- economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiecte de investiții și lucrări de intervenții).

Pentru proiectele demarate din alte fonduri si nefinalizate, inclusiv in cazul in care pe amplasamentul pe care se propune investitia exista suprapuneri partiale cu proiecte anterior finantate, în completarea documentelor solicitate la punctul 1, solicitantul trebuie să depună un raport de expertiză tehnico- economică din care să reiasă stadiul investiției, indicând componentele/acțiunile din proiect deja realizate, componentele/acțiunile pentru care nu mai există finanțare din alte surse, precum și devizele refăcute cu valorile rămase de finanțat. Cheltuielile aferente tronsoanelor executate partial sau total sunt neeligibile si se includ in bugetul proiectului in coloana cu cheltuieli neeligibile;

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/finalizarea construcțiilor existente/achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, la studiul de fezabilitate se atașează:

1. b) Expertiză tehnică de specialitate asupra construcției existente;

1. c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (numai în cazul construcțiilor nefinalizate)

2. 1. Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere- formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0).

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele două situații financiare. Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

Sau

2.2. **Declarație** privind veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului înregistrata la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular), în care rezultatul brut obținut anual să nu fie negativ;

Și/sau

DECLARAȚIA DE INACTIVITATE înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul solicitanților înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.
- b) În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de finanțare solicitantul va depune **Declarația de inactivitate** înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:

Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară

3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor:

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translativ de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de resjudecata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc. - Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru clădiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

c) Dreptul de superficie contract de superficie care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b și c de mai sus vor fi însoțite de **documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI)**, în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de superficie,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locațiune.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat. Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.

Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectând una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos:

A. vor fi însoțite de:

-Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

Atenție! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA,II, IF, care dețin în coproprietate soț/soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

“În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiare, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR.

Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul “Alte documente”

4. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF).

5. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

- 5.1 Hotărâre judecătorească** definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;
- 5.2 Act constitutiv** pentru Societatea cooperativă agricolă.
- 5.3 Certificat de înregistrare fiscală**
- 10. Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii** (Anexa 4 din Ghidul solicitantului) . Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.
- 11. Declarație pe propria răspundere** a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul solicitantului)
- 14. Certificat de urbanism pentru investitia propusă prin proiect/ Autorizație de construire** pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare.
- 15. Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate"**, semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii.
Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.
- 19. Declarație pe propria răspundere a solicitantului** ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M-02 (Anexa 12 la Ghidul solicitantului).
- 20. Certificat de constatare ONRC**, care va cuprinde codul CAEN conform cu activitatea propusă prin proiect;
- 21. Alte documente** (după caz).

Atentie! In categoria "Alte documente" se încadrează și Acordul administratorului/custodelui pentru **ariile naturale protejate**, in cazul in care activitatea propusă prin proiect impune.

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

6.1.2 Documente necesare întocmirii cererii de finanțare – la CONTRACTARE

1. Certificate de cazier judiciar: al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal/persoană fizică, (doc. 7.1 și 7.2 în Cererea de finanțare);
2. Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru

(numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 8.1 și 8.2 în Cererea de finanțare);

Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocoale de colaborare.

3. Document emis de ANPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM;
4. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției emise în original de către o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit), în termen de maxim 90 de zile de la primirea notificării privind selectarea Cererii de finanțare.
5. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR). Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.
6. Document emis de DSP județeană conform tipurilor de documente menționate în protocolul de colaborare dintre AFIR și Ministerul Sănătății;
7. Document emis de DSVSA, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info;
8. Certificat de cazier fiscal al solicitantul.

Atenție! În cazul modernizărilor solicitantul trebuie să prezinte, după caz, documentul de autorizare eliberat de AJPM/DSP/DSVSA pentru unitățile vizate de proiect, iar acesta trebuie eliberat/ vizat cu cel mult un an în urma față de data depunerii Cererii de finanțare.

Se va prezenta de asemenea Nota de constatare privind condițiile de mediu pentru toate unitățile în funcțiune. Data de emitere a Notelor de constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

6.2. Lista anexelor la ghidul solicitantului disponibile pe site-ul www.bucovinademunte.ro

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

- Anexa1- Cererea de finanțare;
- Anexa 2A- Studiu de fezabilitate conform HG 907;
- Anexa 2B- Memoriu justificativ;
- Anexa 2- Studiu de fezabilitate-Anexa B;
- Anexa2- Studiu de fezabilitate-Anexa C;
- Anexa 2.1- Studiu de fezabilitate- proiecții financiare;

- Anexa 3- Angajament pe propria răspundere privind utilizarea cofinanțării private;
- Anexa 4- Declarație privind încadrarea în categoria IMM;
- Anexa 5- Declarație privind cumulul ajutoarelor de minimis;
- Anexa 6 – Declarație pe propria răspundere neîncadrare în categoria firme în dificultate;
- Anexa 7 – Lista codurilor CAEN eligibile;
- Anexa 8 – Lista codurilor CAEN eligibile numai pentru dotarea clădirilor;
- Anexa 9- Fișa de verificare;
- Anexa 10- Instrucțiuni pentru evitarea creării de condiții artificiale;
- Anexa 11- Lista ariilor naturale protejate.
- Anexa 12 - Declarație pe propria răspundere a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M-02;
- Fișa măsurii M5.